

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
З ПИТАНЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

6-р Л. Українки, 26, м. Київ, 01133, тел.: (044) 221-12-45, тел.: (044) 221-12-46, www.intelect.org.ua, e-mail: intelect.ndc@gmail.com, ЄДРПОУ 33499693

ВИСНОВОК ЕКСПЕРТІВ № 14/9-10/23

за результатом проведення комплексного експертного інженерно-технічного дослідження та дослідження у сфері інтелектуальної власності

Складено 23.01.2023

І. В С Т У П

До Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (далі – Центр) надійшов лист № 88/5/06-00-23 від 09.01.2023 року (вх. № 26-20-23 від 09.01.2023 року) від Державного підприємства «Інформаційні судові системи» Державної судової адміністрації України (вул. Джона Маккейна, 40, м. Київ, 01042) за підписом в.о. генерального директора Миколи Козлова зі зверненням щодо проведення експертних досліджень.

Разом із листом до Центру надано копії наступних матеріалів (в паперовому вигляді):

1. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 № 1402-VIII, на 42 арк. в 5 прим.
2. Рішення Ради суддів України від 29.02.2008 № 38, на 1 арк. в 5 прим.
3. Рішення Ради суддів України від 02.04.2015 № 25 (із змінами та доповненнями), на 14 арк. в 5 прим.
4. Наказ Державної судової адміністрації України від 14.06.2022 №178 «Про затвердження галузевої Програми інформатизації місцевих та апеляційних судів і проекту побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи на 2022-2024 роки», на 13 арк. в 5 прим.
5. Наказ Державної судової адміністрації України від 22.09.2022 № 333, на 1 арк. в 5 прим.
6. Наказ Державної судової адміністрації України від 19.10.2022 № 370, на 1 арк. в 5 прим.

Судовий експерт

Олена ГОЛІКОВА

Судовий експерт

Галина КРИВОНОЖКО

7. Указ Президента України від 16.06.2021 №231/2021 «Про Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки», на 6 арк.

8. Рішення Вищої ради правосуддя від 19.04.2018 № 1200/0/15-18 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень», на 4 арк.

9. Наказ ДСА України від 17.03.2011 № 64, на 1 арк.

10. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань державного підприємства «Інформаційні судові системи», на 1 арк. в 5 прим.

11. Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань державного підприємства «Інформаційні судові системи», на 4 арк. в 5 прим.

12. Статут державного підприємства «Інформаційні судові системи», на 11 арк. в 5 прим.

13. Свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість державного підприємства «Інформаційні судові системи», на 1 арк. в 5 прим.

14. Постанова КМУ від 18.12.2001 № 1702 «Про затвердження Порядку формування та виконання галузевої програми інформатизації і проекту інформатизації», на 8 арк.

15. Постанова КМУ від 18.12.2001 № 1702 «Про затвердження Порядку формування та виконання галузевої програми інформатизації і проекту інформатизації», на 3 арк.

16. Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджений рішенням Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 №1845/0/15-21, на 9 арк.

17. Порядок надсилання учасникам судового процесу (кримінального провадження) текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлення, затвердженого наказом Державної судової адміністрації України від 01.06.2013 № 73, на 3 арк.

18. Договір про закупівлю послуг з централізованого адміністрування мереж, інформаційних ресурсів та послуг технічної підтримки місцевих загальних судів за державні кошти від 20.06.2012 № 229 із додатками, на 6 арк.

19. Договір про надання послуг у сфері інформаційних технологій і стосовно комп'ютерної техніки, інших, н.в.і.у від 22.02.2016 № 54-16 із додатками, на 11 арк.

20. Договір про надання послуг у сфері інформаційних технологій і стосовно комп'ютерної техніки, інших, н.в.і.у від 16.05.2016 № 267-16 із додатками, на 8 арк.

Судовий експерт Олена ГОЛКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

21. Договір про закупівлю послуг централізованого адміністрування мереж, інформаційних ресурсів та послуг з технічної підтримки комп'ютерною програмою «Д-3» від 26.05.2017 № 380\17 із додатками, на 8 арк.

22. Типовий договір про закупівлю послуг з інформатизації (обслуговування засобів інформатизації; централізоване адміністрування локальних комп'ютерних мереж; супроводження систем відеоконференцв'язку, супроводження автоматизованої системи документообігу; супроводження іншого програмного забезпечення; доступ до електронних юридичних баз даних; оренда засобів інформатизації; модернізація локальної комп'ютерної мережі; підключення до мережі Інтернет; розробка веб-сайтів, ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, ведення Єдиної бази даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень тощо) для місцевих та апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів України. Служби судової охорони, Державній судовій адміністрації України та територіальних управлінь Державної судової адміністрації України від 26.03.2018 № 247/18 із додатками, на 6 арк.

23. Договір про надання послуг з централізованого адміністрування мереж, інформаційних ресурсів та послуг технічної підтримки місцевих загальних судів Харківської області від 26.03.2019 № 24т- 19 із додатками, на 16 арк.

24. Договір про надання послуг централізованого адміністрування мереж, інформаційних ресурсів та технічної підтримки від 03.02.2022 № 47-22, на 7 арк.

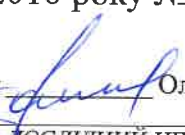
25. Договір про закупівлю послуг із забезпечення функціонування захищеної телекомунікаційної мережі від 06 квітня 2021 року №54-21, на 11 арк.

26. Договір про закупівлю послуг із забезпечення функціонування захищеної телекомунікаційної мережі від 08 жовтня 2021 року № 95-21, на 10 арк.

27. Договір про закупівлю послуг із забезпечення функціонування захищеної телекомунікаційної мережі від 23 березня 2022 року № 30-22, на 9 арк.

28. Договір про закупівлю послуг щодо оброблення даних, розміщування інформації на веб-вузлах, щодо програмного застосування та інших послуг щодо забезпечення інформаційно-технічною інфраструктурою (послуги з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень) від 28 березня 2016 року № 21-16 із додатками, на 26 арк.

Судовий експерт

Олена ГОЛІКОВА

Судовий експерт

Галина КРИВОНОЖКО

29. Договір про закупівлю послуг з обробки даних (послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень) від 27 березня 2018 року № 35-18 із додатками, на 12 арк.

30. Договір про закупівлю послуг з обробки даних (послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень) від 06 березня 2019 року № 38-19 із додатками, на 7 арк.

31. Договір про закупівлю послуг з обробки даних (послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень) від 24 лютого 2020 року № 27-20, на 12 арк.

32. Договір про закупівлю послуг з обробки даних (послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень) від 12 березня 2021 року № 36-21, на 7 арк.

33. Договір про закупівлю послуг з обробки даних (послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень) від 08 жовтня 2021 року № 94-21, на 9 арк.

34. Договір про закупівлю послуг з обробки даних (послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень) від 23 березня 2022 року № 29-22, на 14 арк.

35. Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 44023, на 1 арк.

36. Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 44024, на 1 арк.

37. Договір про закупівлю послуг з системного супроводу програмного забезпечення документообігу місцевих загальних судів за державні кошти від 20 червня 2012 року № 228 із додатками, на 7 арк.

38. Договір про надання послуг щодо консультування стосовно систем і програмного забезпечення (послуг з системного супроводу програмного забезпечення документообігу у місцевих загальних судах) від 05 травня 2015 року № 81т із додатками, на 7 арк.

39. Договір про надання послуг щодо консультування стосовно систем і програмного забезпечення від 16 травня 2016 року № 266-16 із додатками, на 5 арк.

40. Договір про надання послуг з супроводження програмного забезпечення для автоматизації документообігу суду в місцевих загальних судах Харківської області від 04 вересня 2018 року № 43т-18 із додатками, на 8 арк.

41. Договір про надання послуг з супроводження програмного забезпечення для автоматизації документообігу суду в місцевих загальних

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

судах Харківської області від 26 лютого 2018 року № 19т-18 із додатками, на 5 арк.

42. Типовий договір про закупівлю послуг з інформатизації (обслуговування засобів інформатизації; централізоване адміністрування локальних комп'ютерних мереж; супроводження систем відеоконференцзв'язку, супроводження автоматизованої системи документообігу; супроводження іншого програмного забезпечення; доступ до електронних юридичних баз даних; оренда засобів інформатизації; модернізація локальної комп'ютерної мережі; підключення до мережі Інтернет; розробка веб-сайтів, ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, ведення Єдиної бази даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень тощо) для місцевих та апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів України. Служби судової охорони, Державній судовій адміністрації України та територіальних управлінь Державної судової адміністрації України від 26.03.2018 № 248/18 із додатками, на 7 арк.

43. Договір про закупівлю послуг, пов'язаних з програмним забезпеченням від № 06-22/71 із додатками, на 9 арк.

44. Договір про надання послуг з супроводження програмного забезпечення від 16 березня 2022 року № 44-22 в, на 8 арк.

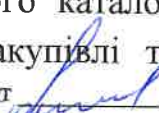
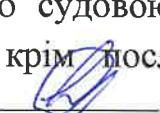
45. Договір про надання послуг з доставки абонентам судових повісток в електронному вигляді від 18.02.2019 № 19т-19, на 4 арк.

46. Договір про закупівлю послуг з інформатизації (про надання послуг з доставки абонентам судових повісток в електронному вигляді від 27.04.2022 №15/22, на 6 арк.

47. Договір про закупівлю послуг з забезпечення доставки Абонентам судових повісток в електронному вигляді засобами автоматизованої системи документообігу суду (електронні судові повістки) від 03.03.2022 №163/22, на 9 арк.

Матеріали до Центру доставлені нарочним, запакованими в пакунок з паперового матеріалу. Порушень цілісності пакунку не виявлено. Отримана Центром кількість матеріалів відповідає тим, що зазначені у супровідних документах.

На вирішення експертам поставлені наступні питання:

«1. Чи є обґрунтованим здійснення закупівлі шляхом укладання договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі Державною судовою адміністрацією України закупівлі телекомунікаційних послуг, крім послуг телефонного Судовий експерт Олена ГОЛКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

зв'язку і передачі даних за кодом згідно ДК 021:2015 – 64220000-4 (послуги із забезпечення функціонування захищеної телекомунікаційної мережі, у Державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п. 5 п.13 Загальних положень постанови Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» - а саме: відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником?

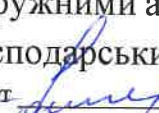
2. Чи є обґрунтованим здійснення закупівлі шляхом укладання договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі Державною судовою адміністрацією України послуг з обробки даних за кодом ДК 021:2015 – 72310000-1 (послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень, у Державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п. 5 п.13 Загальних положень постанови Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» - а саме: відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником?

3. Чи є обґрунтованим здійснення закупівлі шляхом укладання договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення (апеляційними судами), апеляційними судами з розгляду адміністративних справ (апеляційними адміністративними судами) та апеляційними судами з розгляду з розгляду господарських справ (апеляційними господарськими судами), місцевими адміністративними судами (окружними адміністративними судами) та місцевими господарськими судами (господарськими судами), Верховним судом, Вищим антикорупційним судом, Службою судової охорони, Вищою радою правосуддя послуг з централізованого адміністрування мереж, інформаційних ресурсів та технічної підтримки у державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п.5 п.13 Загальних положень постанови Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей

Судовий експерт Олена ГОЛКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

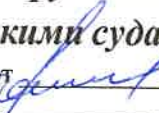
здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» - а саме: відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником або існує необхідність захист прав інтелектуальної власності?

4. Чи є обґрунтованим здійснення закупівлі шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення (апеляційними судами), апеляційними судами з розгляду адміністративних справ (апеляційними адміністративними судами) та апеляційними судами з розгляду з розгляду господарських справ (апеляційними господарськими судами), місцевими адміністративними судами (окружними адміністративними судами) та місцевими господарськими судами (господарськими судами), Верховним судом, Вищим антикорупційним судом, Службою судової охорони, Вищою радою правосуддя послуг з супроводження програмного забезпечення для автоматизації документообігу суду у державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п.5 п.13 Загальних положень постанови Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» - а саме: відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником або існує необхідність захист прав інтелектуальної власності?

5. Чи є обґрунтованим здійснення закупівлі шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення (апеляційними судами), апеляційними судами з розгляду адміністративних справ (апеляційними адміністративними судами) та апеляційними судами з розгляду з розгляду господарських справ (апеляційними господарськими судами), місцевими адміністративними судами (окружними адміністративними судами) та місцевими господарськими судами (господарськими судами), Верховним судом, Вищим антикорупційним Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

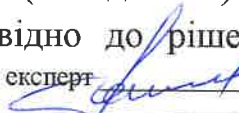
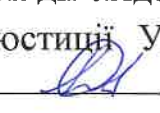
судом, Службою судової охорони, Вищою радою правосуддя послуг із забезпечення доставки електронних судових повісток в електронному вигляді засобами автоматизованої системи документообігу суду у державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п.5 п.13 Загальних положень постанови Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» - а саме: відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником або існує необхідність захист прав інтелектуальної власності?»

Розуміючи зміст завдань та питань поставлених на вирішення (за результатом усвідомлення експертного завдання), виходячи із положень Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої Міністерством юстиції України 08.10.1998 № 53/5 та Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII, з метою забезпечення повного та об'єктивного дослідження, експерти вирішують питання № 1-5 в межах експертних спеціальностей 10.9 «Дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів», 10.17 «Дослідження телекомунікаційних систем (обладнання) та засобів), 13.1.2 «Дослідження, пов'язані з комп'ютерними програмами і компіляціями даних (базами даних)» без зміни змісту експертного завдання в рамках проведення комплексу досліджень. Відповідно до 1.5 Договору від 09.01.2023 № 09/01-2023 питання 1-5 вирішуються із складанням окремих Висновків експертів. Відповідно до зазначеного вище у даному Висновку експертів буде вирішено наступне питання:

5. Чи є обґрунтованим здійснення закупівлі шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення (апеляційними судами), апеляційними судами з розгляду адміністративних справ (апеляційними адміністративними судами) та апеляційними судами з розгляду з розгляду господарських справ (апеляційними господарськими судами), місцевими адміністративними судами (окружними адміністративними судами) та місцевими господарськими судами (господарськими судами), Верховним судом, Вищим Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

антикорупційним судом, Службою судової охорони, Вищою радою правосуддя послуг із забезпечення доставки електронних судових повісток в електронному вигляді засобами автоматизованої системи документообігу суду у державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п. 5 п.13 Загальних положень постанови Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» - а саме: відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником або існує необхідність захисту прав інтелектуальної власності?

Проведення дослідження доручено комісії експертів:

Голіковій Олені Валеріївні – завідувачу лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України, має вищу спеціальну освіту у сфері інтелектуальної власності (освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»), вищу технічну освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»), є атестованим судовим експертом I кваліфікаційного класу з правом проведення експертиз за експертними спеціальностями: 13.1.1 «Дослідження, пов'язані з літературними, художніми творами та інші» (підтвердження кваліфікації судового експерта відповідно до рішення ЕКК Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України № 1 від 28.11.2019, свідоцтво експерта № 34, дійсне до 28.11.2024); 13.6 «Дослідження, пов'язані з комерційними (фірмовими) найменуваннями, торговельними марками (знаками для товарів і послуг), географічними зазначеннями» (продовжено строк дії свідоцтва № 194-21/Д відповідно до рішення ЦЕКК Міністерства юстиції України № 14 від 27.07.2021, дійсне до 27.07.2024), 13.1.2 «Дослідження, пов'язані з комп'ютерними програмами і компіляціями даних (базами даних)» (продовжено строк дії свідоцтва № 341-21/Д відповідно до рішення ЦЕКК Міністерства юстиції України № 16 від 14.12.2021, дійсне до 14.12.2024), 10.9 «Дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів» (продовжено строк дії свідоцтва № 87-22/Д відповідно до рішення ЦЕКК Міністерства юстиції України № 5 від 27.04.2022, дійсне до 27.04.2025), 10.17 «Дослідження телекомунікаційних систем (обладнання) та засобів» (продовжено строк дії свідоцтва № 124-22/Д відповідно до рішення ЦЕКК Міністерства юстиції України № 1 від Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

19.05.2022, дійсне до 19.05.2025). Стаж експертної роботи з 2015 року;

Кривоножко Галині Євгенівні – науковому співробітнику сектору економічних досліджень у сфері інтелектуальної власності лабораторії економічних досліджень Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України, має вищу технічну освіту за спеціальністю «Комп'ютеризовані та інтелектуальні системи та мережі» (освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»), кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, є атестованим судовим експертом I кваліфікаційного класу з правом проведення експертиз за експертними спеціальностями 13.1.2 «Дослідження, пов'язані з комп'ютерними програмами і компіляціями даних (базами даних)» (продовжено строк дії свідоцтва № 61-21/Д відповідно до рішення ЦЕКК Міністерства юстиції України № 1 від 13.04.2021, дійсне до 13.04.2024), 10.17 «Дослідження телекомунікаційних систем (обладнання) та засобів» (підтвердження кваліфікації судового експерта відповідно до рішення ЕКК Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України № 1 від 05.02.2020, свідоцтво експерта № 104, дійсне до 05.02.2025), 13.8 «Дослідження, пов'язані з комерційною таємницею (ноу-хау) і раціоналізаторськими пропозиціями» (продовжено строк дії свідоцтва № 235-21/Д відповідно до рішення ЦЕКК Міністерства юстиції України № 7 від 23.09.2021, дійсне до 23.09.2024), 10.9 «Дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів» (присвоєння кваліфікації судового експерта відповідно до рішення ЕКК Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України № 2 від 10.04.2019, свідоцтво експерта № 98, дійсне до 10.04.2024). Стаж експертної роботи з 2006 року.

Голова комісії – Голікова О.В.

20.01.2023 Центром отримано лист від 19.01.2023 № 187/5/06-00-23 від Державного підприємства «Інформаційні судові системи» Державної судової адміністрації України щодо надання додаткових відомостей. Разом з листом надано копії наступних матеріалів (в паперовому вигляді):

1. Рішення про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір від 17.06.2013 № 2193, на 1 арк.
2. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір від 16.08.2021 № 107324, на 1 арк.
3. Рішення про реєстрацію авторського права на твір (заявка від 04.08.2021 № с202105556), на 1 арк.

Судовий експерт

 Олена ГОЛІКОВА

Судовий експерт

 Галина КРИВОНОЖКО

***Перелік науково-методичної та довідкової літератури і методик,
що використовувалися під час проведення дослідження***

1. Господарський процесуальний кодекс України: Закон від 06.11.1991 № 1798-XII (зі змінами) // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> (дата звернення 19.01.2023)
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон від 06.07.2005 № 2747-IV (зі змінами) // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (дата звернення 19.01.2023).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон від 13.04.2012 № 4651-VI (зі змінами) // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення 19.01.2023).
4. *Положення про автоматизовану систему документообігу суду* : Рішення Ради суддів України від 26.11.2010 № 30 (із змінами і доповненнями, внесеними рішеннями Ради суддів України) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr030414-10#Text> (дата звернення: 19.01.2023).
5. *Правова охорона програмного забезпечення (комп'ютерних програм і баз даних)* : монографія / Г.О. Андрощук, С.А. Петренко. К. : НДІ ІВ НАПрНУ. 2013. 300 с.
6. *Про авторське право і суміжні права* : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX // *Голос України* від 31.12.2022. № 267.
7. *Про визначення адміністратора* : Наказ Державної судової адміністрації України від 22.09.2022 № 333 // База даних «Судова влада України». URL: https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/14/333_web_new_22 (дата звернення: 19.01.2023).
8. *Про доступ до судових рішень* : Закон України від 22.12.2005 № 3262-IV // *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 15. Ст. 128.
9. *Про електронні комунікації* : Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX // *Офіційний вісник України*. 2021, № 6. Ст. 306.
10. *Про забезпечення права на справедливий суд* : Закон України від 12.02.2015 № 192- VIII // *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 18. Ст. 132.
11. *Про затвердження галузевої Програми інформатизації місцевих та апеляційних судів і проекту побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи на 2022-2024 роки* : Наказ Державної судової

Судовий експерт

Олена ГОЛІКОВА

Судовий експерт

Галина КРИВОНОЖКО

адміністрації України від 14.06.2022 № 178 // База даних «Судова влада України». URL: https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/esits/178_2022_june_06 (дата звернення: 19.01.2023).

12. *Про затвердження загальних вимог до програмних продуктів, які закуповуються та створюються на замовлення державних органів* : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2009 № 869 // *Офіційний вісник України*. 2009, № 63. Ст. 2217.

13. *Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування* : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 // *Офіційний вісник України*. 2022, № 84. Ст. 5176.

14. *Про затвердження переліку обов'язкових етапів робіт під час проектування, впровадження та експлуатації засобів інформатизації* : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.1998 № 121 // *Офіційний вісник України*. 1998, № 5. Ст. 185.

15. *Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи* : Рішення Вищої Ради правосуддя від 17.08.2021 № № 1845/0/15-21 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text> (дата звернення: 19.01.2023).

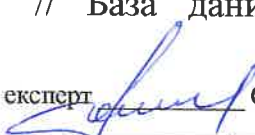
16. *Про затвердження порядку взаємодії органів виконавчої влади з питань захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційних та електронних комунікаційних системах* : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2002 № 1772 // *Офіційний вісник України*. 2002, № 47. Ст. 2155.

17. *Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах* : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286.

18. *Про інформацію* : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // *Відомості Верховної Ради України*. 1992, № 48. Ст. 650.

19. *Про наукову та науково-технічну діяльність* : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII // *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 3. Ст. 25.

20. *Про погодження Концепції побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи* : Рішення Вищої Ради правосуддя від 22.11.2019 № 97 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0097414-19#Text> (дата звернення: 19.01.2023).

21. *Про публічні закупівлі* : Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. Ст. 89.

22. *Про реалізацію пілотного проекту щодо надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу (кримінального провадження)* : Наказ Державної судової адміністрації України від 01.06.2013 № 73 (зі змінами) // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0073750-13#Text> (дата звернення: 19.01.2023).

23. *Про реалізацію проекту щодо надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу (кримінального провадження) у місцевих та апеляційних загальних судах* : Наказ Державної судової адміністрації України від 20.09.2013 № 119 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0119750-13#Text> (дата звернення: 19.01.2023).

24. *Про реалізацію проекту щодо обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу* : Наказ Державної судової адміністрації України від 31.05.2013 № 72 // База даних «Судова влада України». URL: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/14/N722013> (дата звернення: 19.01.2023).

25. *Про судову експертизу* : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII // *Відомості Верховної Ради України*. 1994, № 28. Ст. 232.

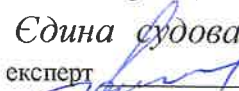
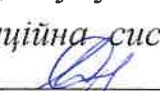
26. *Про судоустрій і статус суддів* : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.

27. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№40-44. Ст. 356.

28. Цивільний процесуальний кодекс України : від 18.03.2004 року № 1618-IV // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення 19.01.2023).

Основні поняття і термінологія

Автоматизована система – сукупність комп'ютерних програм і відповідних програмно-апаратних комплексів судів та Державної судової адміністрації України (далі – ДСА України), що забезпечує функціонування документообігу суду, обіг інформації між судами різних інстанцій та спеціалізацій, передачу інформації до центральних баз даних залежно від спеціалізації судів, захист від несанкціонованого доступу тощо [4].

Єдина *судова інформаційно-телекомунікаційна система (ЄСІТС)* – Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

сукупність інформаційних та телекомунікаційних підсистем (модулів), які забезпечують автоматизацію визначених законодавством та цим Положенням процесів діяльності судів, органів та установ в системі правосуддя, включаючи документообіг, автоматизований розподіл справ, обмін документами між судом та учасниками судового процесу, фіксування судового процесу та участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також автоматизацію процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні та інші потреби користувачів ЄСІТС [15].

Комп'ютерна програма (КП) – набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи в будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером (настільним комп'ютером, ноутбуком, смартфоном, ігровою приставкою, смарт-телевізором тощо), які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату, зокрема операційна система, прикладна програма, виражені у вихідному або об'єктному кодах [6].

Переговорна процедура закупівлі – це процедура, що використовується замовником як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю після проведення переговорів щодо ціни та інших умов договору про закупівлю з одним або кількома учасниками процедури закупівлі [21].

Послуги – будь-який предмет закупівлі, крім товарів і робіт, зокрема транспортні послуги, освоєння технологій, наукові дослідження, науково-дослідні або дослідно-конструкторські розробки, медичне та побутове обслуговування, найм (оренда), лізинг, а також фінансові та консультаційні послуги, поточний ремонт, поточний ремонт з розробленням проектної документації [21].

Право інтелектуальної власності – це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим законом [27].

Програмне забезпечення – програмний засіб або їх взаємопов'язана сукупність [12].

У даному розділі даються визначення термінів, інше тлумачення яких у рамках даного дослідження неможливо.

Судовий експерт

Олена ГОЛІКОВА

Судовий експерт

Галина КРИВОНОЖКО

II. ДОСЛІДЖЕННЯ

При проведенні дослідження згідно до положень та вимог Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень використовувались методи дослідження: емпіричні (опис, спостереження, експеримент) та логічні (аналіз, синтез, конкретизація, аналогія, порівняння) з урахуванням методичних рекомендацій щодо комплексних судово-експертних досліджень, методологічних основ судової експертизи.

Об'єкти дослідження:

технічна та договірна документація, надані на дослідження (в паперовому вигляді).

Довідково. Вбачається, що для проведення дослідження в рамках порушеного питання є достатнім дослідження й аналіз матеріалів, наданих на дослідження у частині, що стосується порушеного питання.

Водночас, для проведення повного дослідження ПЗ у складі ПАК необхідною умовою є проведення дослідження/випробувань та аналізу функціональності, працездатності програмного забезпечення (системи у цілому, окремих складових елементів/модулів, додаткових програмних складових, необхідних для використання Системи) із проведенням практичних експертних експериментів, перевірки вихідних кодів/текстів, виконання тестових прикладів/програм-методик перевірки Системи (на основі програмної та експлуатаційної документації на Систему, даних щодо приймання та введення в експлуатацію).

Слід зазначити, що судові експерти здійснюють дослідження, ґрунтуючись на переконанні у достовірності наданої на дослідження інформації/відомостей. Перевірка наданої на дослідження інформації (достовірність, повнота тощо) не входить до компетенції та відповідальності експертів.

Експерти не несуть зобов'язань по оновленню дослідження у випадку будь-яких змін вхідних даних після дати виконання/оформлення Висновку експерта, також не несуть відповідальності за збитки і наслідки, що можуть виникнути внаслідок використання цього дослідження.

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗА ПОСТАВЛЕНИМ ПИТАННЯМ

1. Чи є обґрунтованим здійснення закупівлі шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення (апеляційними судами), апеляційними судами з розгляду адміністративних справ (апеляційними адміністративними судами) та апеляційними судами з розгляду з розгляду господарських справ (апеляційними господарськими судами), місцевими адміністративними судами (окружними адміністративними судами) та місцевими господарськими судами (господарськими судами), Верховним судом, Вищим антикорупційним судом, Службою судової охорони, Вищою радою правосуддя послуг із забезпечення доставки електронних судових повісток в електронному вигляді засобами автоматизованої системи документообігу суду у державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п. 5 п. 13 Загальних положень постанови Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» - а саме: відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником або існує необхідність захисту прав інтелектуальної власності?

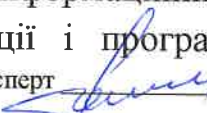
Для вирішення питання було проведено:

аналіз нормативних актів, що стосуються питання і є чинними та діючими в Україні,

вивчено матеріали, надані для проведення дослідження.

З метою відповіді на порушене питання вбачається за необхідне зазначити наступне.

Щодо авторсько-правової охорони програмного забезпечення як складової інформаційних систем

При розробці інформаційних систем важливою складовою є програмне забезпечення (ПЗ) – продукт інтелектуальної діяльності, який належить до сфери інформаційних технологій; сукупність програм систем обробки інформації і програмних документів, необхідних для експлуатації цих Судовий експерт Олена ГОЛПКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

програм.

Правове регулювання відносин зі створення та використання програмного забезпечення здійснюється на міжнародному та національному рівнях. На міжнародному рівні таке регулювання забезпечується укладанням відповідних конвенцій, договорів, на національному – прийняттям законів, нормативних документів, ратифікацією міжнародних конвенцій та угод, які стають частиною національного законодавства [5].

Слід звернути увагу, що *інтелектуальна власність* (у найширшому розумінні) означає закріплені законом права на результат інтелектуальної діяльності в промисловій, науковій, художній, виробничій та інших галузях. Більш доцільним є визначення інтелектуальної власності через зазначення об'єктів інтелектуальної власності, до яких відносяться також *авторські права*, які належать автору у зв'язку зі створенням і використанням твору літератури, науки, мистецтва.

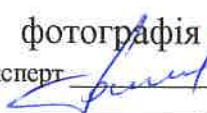
Законодавство, яке визначає *права на інтелектуальну власність*, базується на праві кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, які, будучи благом нематеріальним, зберігаються за його творцями і можуть використовуватися іншими особами лише за узгодженням з ними, крім випадків, визначених законодавством.

Постійний розвиток технологій, розширення меж використання ПЗ, його особливості, як об'єкта правової охорони є задачею постійного пошуку ефективної системи правової охорони. Можна виділити *форми правової охорони інтелектуальної власності*:

- службова та комерційна таємниця (секрети виробництва);
- законодавство про недобросовісну конкуренцію;
- авторське право;
- патентне право;
- законодавство *sui generis*.

Розглянемо детальніше *авторське право* – набір виключних прав, які дозволяють авторам отримати соціальні блага від результатів своєї творчої діяльності. Авторське право поширюється фактично на будь-які результати *творчої діяльності*, включаючи комп'ютерні програми, бази даних, фільми, фотографії і скульптури, архітектурні проекти, рекламні проспекти, карти і технічні креслення.

Авторське право є ключовою галуззю права інтелектуальної власності; воно призначене захищати лише форму вираження об'єкту (твір, малюнок, збірник, фотографія та інше), тобто їх «матеріальне втілення». Авторське

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

право не може використовуватись для захисту абстрактних ідей, концепцій, фактів, стилів та технік, що можуть бути використані у творі.

Тобто, авторське право є правом особи володіти, користуватись та розпоряджатися творінням, створеним своєю інтелектуальною працею, мати особисті майнові та немайнові права згідно із законодавством, які пов'язані із авторством. Щодо галузі програмного забезпечення, то результатом інтелектуальної праці виступають комп'ютерні програми, бази даних.

Права авторів, а також інших осіб, які ними володіють, охороняються в Україні згідно з Всесвітньою конвенцією про авторське право, Бернською конвенцією про охорону літературних та художніх творів, Законом України «Про авторські та суміжні права», а також рядом інших нормативно-правових актів.

Правове регулювання питань охорони прав авторів та їх правонаступників, пов'язаних із створенням та використанням програмного забезпечення (незалежно від способу чи форми його вираження), а також правовідносин у сфері відтворення (виробництва) та розповсюдження програмного забезпечення здійснюється Законом України «Про авторське право і суміжні права».

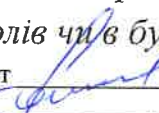
Відповідно до ст. 6 Закону України «Про авторське право і суміжні права»: *«об'єктами авторського права є твори у сфері літератури, мистецтва, науки»,* оприлюднені та неоприлюднені, завершені та незавершені, незалежно від їх призначення, жанру, обсягу, а також способу вираження. При цьому передбачена цим Законом правова охорона поширюється тільки на форму вираження об'єктів авторського права та *«не поширюється технології створення та вираження твору, на ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи, способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони у творі виражені, описані, пояснені, проілюстровані»* [6].

На відміну від інших об'єктів права інтелектуальної власності (крім об'єктів суміжних прав), згідно зі статтею 9 Закону: *«для виникнення і здійснення авторського права не вимагається реєстрація авторського права чи будь-яке інше спеціальне його оформлення, а також виконання будь-яких інших формальностей»*.

Відповідно до ст. 9 Закону: *«твір вважається створеним з моменту первинного надання йому будь-якої об'єктивної форми (письмової, речової, електронної (цифрової) тощо)»* [6].

Визначення поняття комп'ютерної програми наведено у ст.1 Закону.

«Комп'ютерна програма – набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи в будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

для зчитування комп'ютером (настільним комп'ютером, ноутбуком, смартфоном, ігровою приставкою, смарт-телевізором тощо), які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату, зокрема операційна система, прикладна програма, виражені у вихідному або об'єктному кодах».

Також, згідно ст. 7 визначено, що «1. Охорона поширюється лише на форму вираження об'єктів авторського права. Охороні підлягають усі оригінальні твори - оприлюднені та неоприлюднені, завершені та незавершені, незалежно від їх призначення, жанру, обсягу, а також способу вираження. 2. Частина твору, яка може використовуватися самостійно, зокрема оригінальна назва твору, оригінальний персонаж твору, у разі її використання окремо від твору, у складі якого вона створена, розглядається як твір та охороняється відповідно до цього Закону. 3. Охорона не поширюється на технології створення та вираження твору, на ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи, способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони у творі виражені, описані, пояснені, проілюстровані».

Таким чином, комп'ютерна програма, як об'єкт авторського права, виражена у вихідному або об'єктному кодах. Правова охорона поширюється на форму вираження твору. Сучасна комп'ютерна програма є твором, який характеризується змістом, внутрішньою та зовнішньою формами; елементи змісту та форми програми залежать від виду програми.

Необхідно звернути увагу, що розрізняють *внутрішню та зовнішню форми* вираження твору. Внутрішня і зовнішня форми твору є результатом творчої діяльності.

Зовнішньою формою комп'ютерної програми прикладного характеру є: прийоми та засоби програмного опису процедур, функцій, задач; інтерфейс програми (з точки зору його зображення, якщо воно має творчий характер).

Можна стверджувати, що *внутрішньою формою* комп'ютерної програми прикладного характеру є:

внутрішня організація вихідного тексту програми;
зв'язки між окремими програмними модулями та бібліотеками (бізнес-логіка);
система змінних величин, їх назви, ідентифікатори.

Щодо захисту баз даних, то вони підпадають під дію положень Бернської конвенції та Директиви Європейського Парламенту і Ради Європейських Співтовариств № 96/9/ЄС від 11.03.1996, Закону України «Про авторське право і суміжні права» та інших законодавчих актів України.

Бази даних є одним з найбільш складних об'єктів охорони. *Творчі бази даних* захищаються нормами авторського права; *бази даних (нетворчі)*, що не

Судовий експерт

Олена ГОЛКОВА

Судовий експерт

Галина КРИВОНОЖКО

належать до об'єктів авторського права, захищаються виключно правом *«sui generis»*. Авторське законодавство загальним чином визначає поняття бази даних, не розкриваючи при цьому системи і особливостей критеріїв її охороноздатності.

Визначення поняття бази даних наведено у Законі України «Про авторське право і суміжні права» (ст.1):

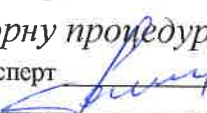
«База даних (компіляція даних) – сукупність творів, даних або будь-якої іншої інформації у довільній формі, що розташовані у систематизованому або упорядкованому вигляді, що можуть бути доступні за допомогою спеціальної пошукової системи та/або на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів».

Згадана Директива спрямована на регулювання правовідносин, які стосуються *творчих баз даних* і захищаються нормами авторського права, а також баз даних (*нетворчих*), що не належать до об'єктів авторського права, які відповідно до зазначеної Директиви (розділ III, стаття 7) захищаються правом *«sui generis»*. Захист останніх стосується змісту бази даних, тих даних, якими вона наповнена. Такий захист пов'язаний з необхідністю охорони інвестицій, значних коштів, які витрачені на створення баз даних. Слід звернути увагу, що захист прав на нетворчі бази даних правом *«sui generis»* знаходиться поза межами авторського права і до авторського права не має відношення. Таким чином, нетворчі бази даних захищаються виключно правом *«sui generis»* (такі бази даних створюються за традиційними способами організації даних; за алфавітом, простим переліком позицій тощо).

Бази даних – об'єкти авторського права – захищаються нормами авторського права. Такі бази даних характеризуються складною багатоступеневою *структурою, взаємною залежністю певних розділів, складною системою керування* тощо. Дані, якими наповнені поля і розділи бази даних, захищаються правом *«sui generis»*. Тому, як визначено положеннями Директиви, заборона несанкціонованого використання фактів і даних, які наповнюють базу даних, не є виявом їх охорони авторським правом.

Щодо положень процедури закупівлі, закону України «Про публічні закупівлі»

Слід зазначити, що відповідно до ст.13 Закону України «Про публічні закупівлі»: «1. *Закупівлі можуть здійснюватися шляхом застосування однієї з таких конкурентних процедур: відкриті торги; торги з обмеженою участю; конкурентний діалог.* 2. *Як виняток та відповідно до умов, визначених у частині другій статті 40 цього Закону, замовники можуть застосовувати переговорну процедуру закупівлі.*» [21].

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

У ч.1 ст.40 Закону України «Про публічні закупівлі» визначено поняття переговорної процедури закупівлі, а саме: *«Переговорна процедура закупівлі використовується замовником як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю після проведення переговорів щодо ціни та інших умов договору про закупівлю з одним або кількома учасниками процедури закупівлі».*

Перелік умов для застосування переговорної процедури визначений частиною другою статті 40 Закону України «Про публічні закупівлі», а саме: *«2. Переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі: ...*

2) якщо роботи, товари чи послуги можуть бути виконані, поставлені чи надані виключно певним суб'єктом господарювання за наявності одного з таких випадків:

предмет закупівлі полягає у створенні або придбанні витвору мистецтва або художнього виконання;

укладення договору про закупівлю з переможцем архітектурного або мистецького конкурсу;

відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником;

існує необхідність захисту прав інтелектуальної власності; ...

4) якщо після укладення договору про закупівлю у замовника виникла необхідність у постачанні додаткового обсягу товару у того самого постачальника, якщо в разі зміни постачальника замовник був би вимушений придбати товар з іншими технічними характеристиками, що призвело б до виникнення несумісності, пов'язаної з експлуатацією і технічним обслуговуванням. Закупівля додаткового обсягу товару у того самого постачальника здійснюється протягом трьох років після укладення договору про закупівлю, якщо загальна вартість такого постачання не перевищує 50 відсотків ціни договору про закупівлю;

5) якщо після укладення договору про закупівлю у замовника виникла необхідність у закупівлі додаткових аналогічних робіт чи послуг у того самого учасника. Можливість і умови таких додаткових робіт чи послуг можуть бути передбачені в основному договорі про закупівлю, який укладений за результатами проведення тендера. Закупівля додаткових аналогічних робіт чи послуг у того самого учасника здійснюється протягом трьох років після укладення договору про закупівлю, якщо загальна вартість таких робіт чи послуг не перевищує 50 відсотків ціни основного договору про закупівлю, укладеного за результатами проведення тендера».

Судовий експерт

 Олена ГОЛКОВА

Судовий експерт

 Галина КРИВОНОЖКО

В той самий час, визначено відповідно до пункту 3⁷ розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» [21]: *«установити, що на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених цим Законом, визначаються Кабінетом Міністрів України із забезпеченням захищеності таких замовників від воєнних загроз.»*

Отже, з 19.10.2022 на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, *«замовники, що зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, проводять закупівлі відповідно до Закону з урахуванням цих особливостей»* [13].

Згідно із п.13 Загальних положень Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування»: *«Придбання замовниками товарів і послуг (крім послуг з поточного ремонту), вартість яких становить або перевищує 100 тис. гривень, послуг з поточного ремонту, вартість яких становить або перевищує 200 тис. гривень, робіт, вартість яких становить або перевищує 1,5 млн гривень, може здійснюватися шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі товару у разі, коли...:*

5) *роботи, товари чи послуги можуть бути виконані, поставлені чи надані виключно певним суб'єктом господарювання в одному з таких випадків:*

предмет закупівлі полягає у створенні або придбанні витвору мистецтва або художнього виконання;

укладення договору про закупівлю з переможцем архітектурного або мистецького конкурсу;

відсутність конкуренції з технічних причин, яка повинна бути документально підтверджена замовником;

необхідність захисту прав інтелектуальної власності;

укладення договору про закупівлю з постачальником «останньої надії» або з постачальником універсальної послуги на постачання електричної енергії або природного газу» [13].

Судовий експерт

Олена ГОЛІКОВА

Судовий експерт

Галина КРИВОНОЖКО

Враховуючи вищезазначене та за результатом вивчення отриманих матеріалів, у межах компетенції експерта, вбачається, що *аналіз із наданням ґрунтового Висновку щодо порушеного експертного завдання можливий в межах абз.4 п.2 ч.2 ст. 40 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 року № 922-VIII – «відсутність конкуренції з технічних причин, яка має бути документально підтверджена замовником»; абз.5 п.2 ч.2 ст. 40 Закону – «існує необхідність захисту прав інтелектуальної власності»; за умов виявлення відповідних підстав з врахуванням Загальних положень Особливостей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування».*

Щодо послуг із забезпечення доставки електронних судових повісток в електронному вигляді засобами автоматизованої системи документообігу суду

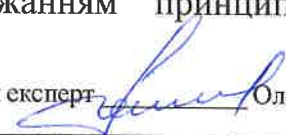
На виконання вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів», положень Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України, Кримінального процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення рішенням Ради суддів України від 02.04.2015 № 25 (із змінами і доповненнями, внесеними рішеннями Ради суддів України), затверджено *Положення про автоматизовану систему документообігу суду.*

Відповідно до Положення: *«автоматизована система – сукупність комп'ютерних програм і відповідних програмно-апаратних комплексів судів та Державної судової адміністрації України, що забезпечує функціонування документообігу суду, обіг інформації між судами різних інстанцій та спеціалізацій, передачу інформації до центральних баз даних залежно від спеціалізації судів, захист від несанкціонованого доступу тощо» [4].*

Згідно із п.1.3.1 [4]: *«Положення визначає порядок функціонування автоматизованої системи документообігу в судах загальної юрисдикції (далі - автоматизована система), яка забезпечує:*

реєстрацію вхідної та вихідної кореспонденції, в тому числі судових справ, етапів їх руху;

об'єктивний та неупереджений розподіл судових справ між суддями з додержанням принципів випадковості та в хронологічному порядку

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

надходження судових справ, з урахуванням завантаженості кожного судді (збалансованого навантаження);

визначення присяжних та народних засідателів для судового розгляду з числа осіб, які внесені до відповідних списків;

надання фізичним та юридичним особам інформації про стан розгляду судових справ у випадках, встановлених законом;

оприлюднення передбаченої цим Положенням інформації для розміщення на веб-сайтах судів веб-порталу "Судова влада України";

виготовлення та збереження оригіналів електронних документів суду;

централізоване зберігання оригіналів електронних документів суду та інших процесуальних документів, в тому числі оригіналів електронних судових рішень, виготовлених судом;

підготовку та автоматичне формування статистичних даних, узагальнюючих, аналітичних показників, отриманих на підставі внесеної до автоматизованої системи інформації;

видачу копій судових рішень, виконавчих документів на підставі наявних у автоматизованій системі даних;

автоматичне надсилання засобами електронного зв'язку оригіналів електронних документів суду (в тому числі текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлень) учасникам судового процесу (провадження) за їх заявками;

передачу судових справ до електронного архіву».

Відповідно до р. II Положення [4]: «Автоматизована система забезпечує автоматизацію технологічних процесів обробки інформації в суді, а саме:

реєстрацію та розподіл вхідної кореспонденції, реєстрацію вихідної кореспонденції, а також внутрішніх документів суду;

розподіл судових справ між суддями (колегіями суддів), визначення запасного судді, слідчого судді, присяжних та народних засідателів;

взяття на контроль та здійснення контролю за виконанням вхідних та внутрішніх документів суду, інформування голови суду, керівника апарату суду та особи, відповідальної за опрацювання документа, про закінчення строків його виконання;

фіксування етапів проходження документів до їх передачі в електронний архів, а також передачі судових справ з однієї судової інстанції до іншої;

реєстрацію процесуальних дій та документів у судовій справі;

Судовий експерт

Олена ГОЛІКОВА

Судовий експерт

Галина КРИВОНОЖКО

контроль за дотриманням процесуальних строків розгляду судової справи та інформування головуючого судді (судді-доповідача), голови суду та секретаря судової палати про закінчення цих строків;

використання ЕЦП для підписання оригіналу електронного документа суду;

оперативний пошук судових справ та документів за їх реквізитами; індексацію документів та їх контекстний пошук;

виготовлення та видачу копій судових рішень та виконавчих документів на підставі даних, що містяться в автоматизованій системі, в тому числі надсилання засобами електронного зв'язку оригіналів електронних судових рішень;

зберігання текстів судових рішень та інших документів, створених у автоматизованій системі;

відправку оригіналів електронних судових рішень до Єдиного державного реєстру судових рішень;

надання в установленому законом порядку інформації про стан розгляду судових справ;

підготовку та автоматичне формування статистичних даних, узагальнюючих, аналітичних показників, отриманих на підставі внесеної до автоматизованої системи інформації;

надсилання засобами електронного зв'язку оригіналів електронних документів суду (в тому числі текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлень);

передачу судових справ до електронного архіву;

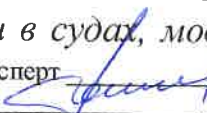
надсилання оригіналів електронних документів суду до державних реєстрів та інформаційних систем інших державних органів і установ».

Адміністратор автоматизованої системи (адміністратор Єдиної судової інформаційної системи – далі ЄСІС) – державне підприємство «Інформаційні судові системи», яке забезпечує:

технічний супровід та здійснює підтримку працездатності автоматизованої системи в цілому згідно з вимогами ЄСІС, виконує інші функції відповідно до розпоряджень ДСА України та взятих на себе договірних зобов'язань;

сервіс обміну обліково-інформаційними картками, електронними документами суду з центральною базою даних автоматизованої системи документообігу суду у відповідності до протоколів обміну, затверджених адміністратором автоматизованої системи [4].

Технічний супровід та підтримка працездатності автоматизованої системи в судах, модуля автоматизованого розподілу та інших підсистем,

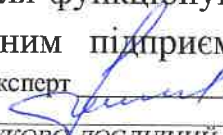
Судовий експерт Олена ГОЛПКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

здійснюються адміністратором на підставі договорів.

Слід звернути увагу, що відповідно до статей 145, 146, 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого рішенням Ради суддів України від 22.10.2010 № 12, рішення Ради суддів України від 29.02.2008 № 38 щодо створення Єдиної судової інформаційної системи, та з метою забезпечення своєчасного отримання учасниками судового процесу (кримінального провадження) повісток, повідомлень та інших документів під час розгляду судових справ, з 17 червня 2013 року запроваджено у місцевих та апеляційних судах загальної юрисдикції порядок щодо обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу (кримінального провадження) із застосуванням автоматизованої системи документообігу суду відповідно до Тимчасового регламенту обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу, затвердженого наказом Державної судової адміністрації України від 07 вересня 2012 року № 105.

Відповідно до частини першої статті 135 Кримінального процесуального кодексу України, частини шостої статті 74 Цивільного процесуального кодексу України, частини п'ятої статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та з метою забезпечення своєчасного інформування учасників судового процесу (кримінального провадження) про час і місце розгляду справи, запроваджено пілотний проект щодо надсилання судами учасникам судового процесу (кримінального провадження) текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлень; затверджено Порядок надсилання учасникам судового процесу (кримінального провадження) текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлень, який визначає порядок формування та надсилання засобами автоматизованої системи документообігу суду учасникам судового процесу (кримінального провадження) текстів судових повісток в електронному вигляді шляхом відправки SMS-повідомлень [22, 23].

Надсилання учасникам судового процесу повісток у вигляді «SMS-повідомлень» в комп'ютерній програмі «Д-3» (далі – КП «Д-3») розроблено відповідно до статті 135 «Порядок здійснення виклику в кримінальному провадженні» Кримінального процесуального кодексу України та статті 128 «Судові повістки» Цивільного процесуального кодексу України. КП «Д-3» також має засоби узагальнення та аналізу інформації щодо надсилання SMS-повісток, зокрема друк реєстрів відправок, фільтрація інформації щодо відправлень, друк підтверджень отримання тощо.

Для функціонування автоматизованої системи документообігу в судах Державним підприємством «Інформаційні судові системи» впроваджено Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

заходи щодо забезпечення можливості використання автоматизованої системи документообігу суду у місцевих та апеляційних судах, а саме:

розроблена комп'ютерна програма «Д-3» (свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 44023, видане 29.05.2012 Державною службою інтелектуальної власності України);

у господарських та адміністративних судах (у тому числі апеляційних) – розроблена комп'ютерна програма «Діловодство спеціалізованого суду» (свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 44024, видане 29.05.2012 Державною службою інтелектуальної власності України).

Рішенням Вищої Ради правосуддя від 17.08.2021 № 1845/0/15-21 затверджено *Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи* [15].

Відповідно до Положення (із змінами та доповненнями): «Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система – сукупність інформаційних та телекомунікаційних підсистем (модулів), які забезпечують автоматизацію визначених законодавством та цим Положенням процесів діяльності судів, органів та установ в системі правосуддя, включаючи документообіг, автоматизований розподіл справ, обмін документами між судом та учасниками судового процесу, фіксування судового процесу та участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також автоматизацію процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні та інші потреби користувачів ЄСІТС» [15].

Згідно із ст.15¹ Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [26]: «1. У судах, Вищій раді правосуддя, Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Державній судовій адміністрації України, їх органах та підрозділах функціонує *Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система*, що забезпечує:

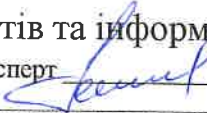
1) ведення електронного діловодства, в тому числі рух електронних документів у межах відповідних органів та установ та між ними, реєстрацію вхідних і вихідних документів та етапів їх руху;

2) централізоване зберігання процесуальних та інших документів та інформації в єдиній базі даних;

3) захищене зберігання, автоматизовану аналітичну і статистичну обробку інформації;

4) збереження справ та інших документів в електронному архіві;

5) обмін документами та інформацією (надсилання та отримання документів та інформації, спільна робота з документами) в електронній формі

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

між судами, іншими органами системи правосуддя, учасниками судового процесу, а також проведення відеоконференції в режимі реального часу;

6) автоматизацію роботи судів, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України, їх органів та підрозділів;

7) формування і ведення суддівського досьє (досьє кандидата на посаду судді) в електронній формі;

8) віддалений доступ користувачів цієї системи до будь-якої інформації, що в ній зберігається, в електронній формі відповідно до диференційованих прав доступу;

9) визначення судді (судді-доповідача) для розгляду конкретної справи у порядку, визначеному процесуальним законом;

10) добір осіб для запрошення до участі у здійсненні правосуддя як присяжних;

11) розподіл справ у Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Вищій раді правосуддя, її органах;

12) аудіо- та відеофіксацію судових засідань, засідань Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Вищої ради правосуддя, її органів, їх транслявання в мережі Інтернет у порядку, визначеному законом;

13) ведення Єдиного державного реєстру судових рішень;

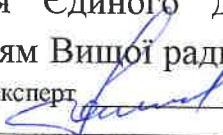
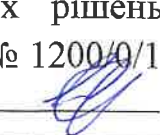
14) функціонування офіційного веб-порталу судової влади України, веб-сайтів Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

15) функціонування єдиного контакт-центру для управління запитами, іншими зверненнями;

16) можливість автоматизованої взаємодії цієї системи з іншими автоматизованими, інформаційними, інформаційно-телекомунікаційними системами органів та установ системи правосуддя, органів правопорядку, Міністерства юстиції України та підпорядкованих йому органів та установ;

17) можливість учасникам справи, які мають намір взяти участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції, завчасно перевіряти в тестовому режимі зв'язок із судом;

18) інші функції, передбачені Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему».

Відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26.11.2010 № 30 (із змінами), Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, затвердженого рішенням Вищої ради правосуддя від 19.04.2018 № 1200/0/15-18 (із змінами), Судовий експерт Олена ГОЛПКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

на виконання наказу ДСА України від 14.06.2022 № 178 «Про затвердження галузевої Програми інформатизації місцевих та апеляційних судів і проекту побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи на 2022-2024 роки» та з метою забезпечення належного функціонування інформаційних систем і сервісів судової влади Наказом ДСА України від 22.09.2022 № 333 визначено «Державне підприємство «Інформаційні судові системи» адміністратором (далі – адміністратор) таких функціональних підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи та (або) інших інформаційних систем і сервісів судової влади:

Єдиний державний реєстр судових рішень;

автоматизована система документообігу суду та її центральна база даних;

сервіс обміну обліково-інформаційними картками, електронними документами суду з центральною базою даних автоматизованої системи документообігу суду;

захищена телекомунікаційна мережа, яка забезпечує передавання інформації між судами та центрами обробки даних;

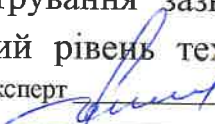
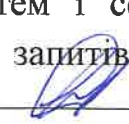
сервіс доставки учасникам судового процесу судових повісток в електронній формі;

структура доменних імен court.gov.ua та сервіс електронної пошти ДСА України, судів, органів і установ у системі правосуддя в цьому адресному просторі;

модуль автоматизованої взаємодії з іншими автоматизованими системами Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи;

система та сервіси, власником яких є ДСА України: локальної мережі, сервіс служби каталогів Active Directory, сервіс спільного доступу та збереження файлів, автоматизована інформаційна система «Фінанси», інформаційно-правова система ЛІГА:ЗАКОН, система «Кадри-WEB», сервер формування судової статистики, сервіс IP-телефонії, сервіс організації віддаленого доступу, а також інших інформаційних систем, відповідальність за адміністрування яких покладено на державне підприємство «Інформаційні судові системи» наказами або дорученнями ДСА України;

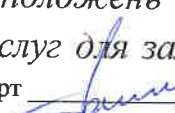
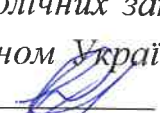
комп'ютерних мереж, програмно-технічних комплексів та інформаційної інфраструктури судів, органів і установ у системі правосуддя» [7].

Згідно із п.2 Наказу адміністратор несе відповідальність за забезпечення безперервного функціонування, супроводження та адміністрування зазначених інформаційних систем і сервісів, забезпечує належний рівень технічної підтримки, обробки запитів і консультування Судовий експерт Олена ГОЛКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

користувачів відповідно до розпоряджень ДСА України та взятих на себе договірних зобов'язань. Відповідно до п.3 Наказу адміністратор несе відповідальність за забезпечення інформаційної безпеки, збереження даних та інформації, що обробляється в зазначених інформаційних системах і сервісах [7].

За результатом аналізу представлених на дослідження матеріалів можна визначити, що ДП «Інформаційні судові системи» є *первинним постачальником послуг* щодо забезпечення експлуатації Автоматизованої системи документообігу суду. Підприємством реалізовано повний набір механізмів, що забезпечує надання зазначених послуг; з моменту створення Системи, надає послуги ДСА України з обслуговування Системи, здійснює заходи з технічного та організаційного удосконалення ведення Реєстру, запроваджуючи більш прогресивну та сучасну технологію електронного документообігу між судами.

Здійснення закупівлі шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу зумовлено тим, що можлива зміна адміністратора скоріш за все унеможливить супровід та технічну підтримку, що в свою чергу призведе до призупинення відправки судових повісток (викликів) у вигляді електронних повідомлень.

Виходячи із вищезазначеного (ураховавши усі суттєві факти, тією мірою, якою вони представлені в матеріалах, що надійшли на дослідження) за результатом проведення повного дослідження (в межах поставленого питання), зроблено висновок, що *обрання процедури закупівлі шляхом укладання договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу при проведенні Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення (апеляційними судами), апеляційними судами з розгляду адміністративних справ (апеляційними адміністративними судами) та апеляційними судами з розгляду господарських справ (апеляційними господарськими судами), місцевими адміністративними судами (окружними адміністративними судами) та місцевими господарськими судами (господарськими судами), Верховним судом, Вищим антикорупційним судом, Службою судової охорони, Вищою радою правосуддя закупівлі послуг із забезпечення доставки електронних судових повісток в електронному вигляді засобами автоматизованої системи документообігу суду у державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п.5 п.13 Загальних положень Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні Судовий експерт* *Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт* *Галина КРИВОНОЖКО*

закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178, – «відсутність конкуренції з технічних причин, яка повинна бути документально підтверджена замовником; необхідність захисту прав інтелектуальної власності», є обґрунтованою.

ВИСНОВОК

Так, обрання процедури закупівлі шляхом укладання договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу при проведенні Територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, апеляційними судами з розгляду цивільних і кримінальних справ, а також справ про адміністративні правопорушення (апеляційними судами), апеляційними судами з розгляду адміністративних справ (апеляційними адміністративними судами) та апеляційними судами з розгляду з розгляду господарських справ (апеляційними господарськими судами), місцевими адміністративними судами (окружними адміністративними судами) та місцевими господарськими судами (господарськими судами), Верховним судом, Вищим антикорупційним судом, Службою судової охорони, Вищою радою правосуддя закупівлі послуг із забезпечення доставки електронних судових повісток в електронному вигляді засобами автоматизованої системи документообігу суду у державного підприємства «Інформаційні судові системи» відповідно до п.п.5 п.13 Загальних положень Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178, – «відсутність конкуренції з технічних причин, яка повинна бути документально підтверджена замовником; необхідність захисту прав інтелектуальної власності», є обґрунтованою.

Судовий експерт
Судовий експерт

Олена ГОЛІКОВА
Галина КРИВОНОЖКО

Судовий експерт Олена ГОЛІКОВА Судовий експерт Галина КРИВОНОЖКО

ПРОНУМЕРОВАНО ТА
ПРОШНУРОВАНО

51 аркушів

Експерт

[Signature] О.В. Голікова

